

Smittspridaren

Nyheter från Smittskyddsenheten i Region Västerbotten

Smittskyddsenheten

Västerbotten läns landsting
901 89 Umeå

E-post:
smittskydd@regionvasterbotten.se

Stephan Stenmark

Smittskyddsläkare
090-785 14 00
stephan.stenmark
@regionvasterbotten.se

Gunilla Persson

Bitr. smittskyddsläkare
090-785 20 15
gunilla.k.persson
@regionvasterbotten.se

Therese Thunberg

Bitr smittskyddsläkare
090-785 37 51
therese.thunberg
@regionvasterbotten.se

Lena Skedebrant

Smittskyddssköterska
090-785 37 65
lena.skedebrant
@regionvasterbotten.se

Denise Jarvis

Smittskyddssekreterare
090-785 13 68
denise.jarvis
@regionvasterbotten.se

Smittspridaren nr 4 • 2019

Nu i andra veckan av november har ett par fall av influensa A konstaterats i Umeå-området. Det kalla vädret kan medverka till att smittspridningen sätter fart. Det förekommer fortfarande fall av kikhosta och harpest, även enstaka fall av parainfluensa och mykoplasma.

Influensavaccination

Den 19 november är startdatum för den nationella influensavaccinationskampanjen, men det går bra att påbörja vaccinationerna något tidigare. Målet är att alla riskgrupper och personal kring dessa ska vara vaccinerade till årsskiftet. Tänk på att ha vaccindoser kvar för att kunna vaccinera åtminstone till och med februari månad. Det är aldrig för sent att vaccinera mot influensa.

Mer fakta om hur man till exempel beställer vaccin finns på

www.regionvasterbotten.se/smittskydd under rubriken *Influensa- och pneumokockvaccination - Riktlinjer om influensa- och pneumokockvaccination i Västerbotten 2019–2020*.

Kom ihåg:

- Influensavaccination är det bästa skydd som finns mot influensa, trots att det inte ger hundra procentigt skydd. De som vaccinerat sig och ändå insjuknar, får oftast lindrigare symtom och färre komplikationer.
- Personer i riskgrupp som får influensasyntom, oavsett om de vaccinerat sig eller inte, ska kontakta sjukvården för ställningstagande till antiviral behandling.
- Allvarliga reaktioner vid vaccination med vaccin mot säsongsinfluensa är mycket ovanliga.
- Även närstående och personal kring personer med kraftigt nedsatt immunförsvar rekommenderas vaccination.

Koll på influensaläget

För att följa hur influensan sprider sig över landet och vilka influensatyper som cirkulerar behövs provtagning av personer med influensaliknande symtom. Folkhälsomyndigheten efterlyser fler mottagningar som vill medverka med provtagning under säsongen. Ersättning utgår för fem prov per vecka fram till 17 maj. Mer information och anmälan:

www.folkhalsomyndigheten.se skriv *sentinel* i sökrutan.

<<Befattning/Enhet>>

<<Namn>>

<<Organisationens namn>>

<<Adress>>

<<Postnummer/Ort>>

A

PP

Sverige, Port Payé
PostNord 20549642

Frankeringsservice

Uppdaterad lathund för hälsocentraler

För att underlätta handläggningen av smittsamma sjukdomar i primärvården har vi sedan tidigare gjort en lathund för några av de vanligaste förekommande diagnoserna. Nu har vi uppdaterat den med ett avsnitt om provtagning vid utbrott av magsjuka. Lathunden kan till exempel användas vid introduktion av ny personal vid hälsocentral eller sjukstuga. Den finns på vår förstasida www.regionvasterbotten.se/smittskydd

Ökning av antalet harpestfall

I Västerbotten har vi haft den högsta noteringen av antalet fall med harpest sedan toppåret 2015, med hittills 48 fall. Men Gävleborg och Dalarna toppar listan över flest fall i hela landet. I Västerbotten var de allra flesta fallen vuxna personer (20–80 år) och endast tre fall var barn (under 5 år). Cirka 60 % av de drabbade var män och 93 % av fallen diagnostiserades under augusti-september. För vissa fall är smittvägen oklar, men insektsbett anges som smittväg för majoriteten av fallen.

Kikhosta

Kikhosta förekommer fortfarande i Sverige och är en allvarlig sjukdom för spädbarn. De allra yngsta som ännu inte har fått sin första vaccindos kan drabbas svårt. Viktigt att barn under 6 månader som utsatts för smitta får profylaxbehandling. Sedan 2014 har antalet fall i landet ökat till 600–700 fall per år. I Västerbotten har hittills i år 55 fall inrapporterats, vilket är dubbelt så många fall som i fjol. I nuläget har endast ett barn under ett års ålder insjuknat. Cirka 14 dagar efter första vaccindosen fick hen hosta.

Troligen var barnet smittat redan vid vaccinationen. Kom ihåg att redan vid 2,5 månaders ålder kan vaccinationerna påbörjas. De flesta, 71 %, av fallen var över 20 år. Runt om i Europa finns också många fall av kikhosta. Fem länder (Tyskland, Holland, Polen, Spanien och Storbritannien) står för 75 % av fallen.

Mer om kikhosta och vaccination finns på

www.folkhalsomyndigheten.se

HPV-vaccin till pojkar

Det allmänna vaccinationsprogrammet för barn kommer att utökas med HPV-vaccination (Humant papillomvirus) för pojkar. Genom införandet beräknas ytterligare cirka 130 HPV-relaterade cancerfall kunna förebyggas årligen. Vaccinationerna kommer att starta tidigast hösten 2020.

Salmonella i tomater

Under augusti och september insjuknade ett 70-tal personer spridda över landet i salmonella. Analys av bakterien visade att alla personer var smittade av samma typ av salmonella. Resultaten av utredningen visar att de som blivit sjuka i salmonellautbrottet i högre utsträckning har ätit smätomater jämfört med friska kontrollpersoner.

Det rör sig om färska smätomater som inte längre finns i butikerna. Även om salmonellasmitta från tomater är ovanlig så rekommenderas alltid noggrann sköljning av grönsaker. Salmonella är en bakterie som dör vid upphettning (70 °C), därför är det viktigt att varm mat är ordentligt upphettad. God kökshygien innebär också att alltid tvätta händerna innan all matlagning.

"Kropp och skäl"

Du som möter unga och vill arbeta för sexuell och reproduktiv hälsa samt lika rättigheter i regionen inbjuds till en utbildnings- och diskussionsdag den 5 december. Arrangörer är Region Västerbotten, RFSU Umeå, RFSL Umeå och Noaks Ark Norra Norrland. Mer om program och anmälan (senast 20 november), se www.regionvasterbotten.se skriv "kropp och skäl" i sökrutan.

Ebola i Demokratiska republiken Kongo (DRC)

Ebolautbrottet i DRC fortsätter och det är främst de nordöstra provinserna mot Uganda som drabbats. Risken för fortsatt smittspridning till närliggande länder bedöms som mycket hög, men risken för global spridning bedöms vara låg. Två av de nya läkemedel som används för att behandla ebolapatienter visar lovande resultat. De har utvecklats ur antikroppar som tagits från personer som överlevt ebola. Mellan 70 och 90 procent av de insjuknade har överlevt efter behandling med de två preparaten. Den högsta andel överlevande finns bland personer med lägre nivåer av virus i blodet.

Årligen bör hälsocentralernas förråd med skyddsutrustning mot allvarliga hemorragiska febrar kontrolleras och kompletteras. Vårdrutiner samt hur på- och avklädning ska ske finns på www.regionvasterbotten.se/vardhygien under *Smittämnen - Viral hemorragisk feber med bilaga*. Öva hur man sätter på sig utrustningen och inte minst hur man tar av sig den på rätt sätt.